

ZARZĄDZENIE

Dnia 14 czerwca 2023 r.

W związku z pismem obrońcy skazanego W. P. z dnia 9 listopada 2021 r. (wpływ do Sądu Najwyższego w dniu 17 listopada 2021 r.) o dokonanie czynności z urzędu i wznowienie – w oparciu przepisy art. 9 § 2 k.p.k. w zw. z art. 543 § 3 k.p.k. i w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. – postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 2021 r., IV KK 463/19, na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k.

uznać za niedopuszczalne wszczęcie przez Sąd Najwyższy z urzędu postępowania o wznowienie postępowania w powołanej wyżej sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 2021 r., IV KK 463/19.

UZASADNIENIE

Wszczęcie przez Sąd Najwyższy z urzędu postępowania o wznowienie postępowania (art. 542 § 3 k.p.k.), a związane z zawartą w piśmie obrońcy skazanego W. P. sygnalizacją wystąpienia na etapie postępowania kasacyjnego bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (udział w składzie orzekającym Sądu Najwyższego sędziego Antoniego Bojańczyka) jest niedopuszczalne z mocy ustawy.

Z treści art. 540 § 1 k.p.k. wynika, że możliwość wznowienia postępowania dotyczy wyłącznie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem. Taki przedmiot postępowania o wznowienie dotyczy wszystkich podstaw wznowieniowych, w tym i tych co do których sąd wznowieniowy orzeka *ex officio*. Musi być więc to postępowanie bądź to rozstrzygające ostatecznie o odpowiedzialności karnej oskarżonego (art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k.), bądź – w wypadku postępowania kasacyjnego, co do którego możliwe jest wznowienie postępowania w oparciu o podstawy określone w art. 540 § 1 pkt 1, § 2 i 3 k.p.k. oraz w art. 542 §

3 k.p.k. – wyłącznie wtedy, gdy zapadło w sądzie kasacyjnym orzeczenie kończące to postępowanie polegając na oddaleniu wniesionej kasacji. Wynika to z oczywistego faktu, że tylko takie orzeczenie wyczerpuje wszystkie środki odwoławcze przewidziane w prawie wewnętrznym, a więc ostatecznie rozstrzyga o głównym przedmiocie procesu i w związku z tym uprawnia (art. 35 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka) do ewentualnego złożenia do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka skargi indywidualnej, o jakiej mowa w art. 34 tej Konwencji.

Wyrok Sądu Najwyższego, którym – w uwzględnieniu kasacji wniesionej czy to na korzyść skazanego, czy też na niekorzyść oskarżonego, uchylono zaskarżony taką kasacją wyrok sądu odwoławczego i przekazano sprawę do ponownego rozpoznania sądowi drugiej instancji – postępowania w zakresie zasadniczego przedmiotu procesu bez wątpienia nie kończy. Podobna sytuacja wystąpi przecież wtedy, gdy wadą prawną określoną w art. 439 § 1 k.p.k. dotknięty będzie wyrok kasacyjny sądu odwoławczego. Nie ulega wątpliwości, że nie zostanie w takim wypadku spełniony wymóg „postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem” z art. 540 § 1 k.p.k. Wprawdzie orzeczenie takie będzie mogło zostać uchylone, lecz wyłącznie w trybie innego nadzwyczajnego środka zaskarżenia jakim jest skarga przewidziana w Rozdziale 55a Kodeksu postępowania karnego (art. 539a § 3 *in fine* k.p.k.), a nie w oparciu o regulacje wynikające z przepisów zawartych w Rozdziale 56 tego Kodeksu.

W tym stanie rzeczy, a więc braku substratu zaskarżenia nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia – brak orzeczenia kończącego postępowanie sądowe – przeprowadzenie postępowania o wznowienie postępowania czy to na wniosek (art. 540 § 1, 2 i 3 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k.) czy *ex officio* (art. 542 § 3 k.p.k.) jest niedopuszczalne.

Powyższe implikowało – po myśli art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. stosowanych odpowiednio w postępowaniu o wznowienie postępowania (art. 545 § 1 k.p.k.) – odmowę wszczęcia z urzędu postępowania o wznowienie postępowania.

[K.K.]

[a]